

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA,
A VÁROSI ÉS RAJONI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam
6969. szám
4 oldal,
25 bani
Péntek
1967.
augusztus 11

Villáminterjú

Az órák minőségéről

Az aradi Óragyárban immár többféle fajta ébresztő, jelző és falórát gyártanak. Ezek legtöbbjét hűvös Anker-járatlalt látták el. Ezáltal, valamint a számtalan intézkedés nyomán az órák minősége szinte ugrásszerűen javult. Csökkent a reklamációk száma is olyannyira, hogy az már alig észrevehető. De a minőségellenőrző szolgálat tagjai a vállalat műszaki vezetésével együtt elhatározták, hogy még inkább javítsák a náluk gyártott órák minőségét. Erről beszélgettünk Komma Nándor elvtárral, a minőségellenőrző szolgálat főnökének helyettesével.

— Milyen jellegűek voltak az idén érkezett reklamációk?

— Mint már említettem, a kifogásolt órák mennyisége nagy arányban csökkent. A legtöbb reklamációt az üvegek összetöréséről és a műanyagból készült szerkezetdoboz rongálódásáról kaptuk. Mi ezért nem vagyunk felelősek, mivel a szállítási alkalmával rongálódtak meg a mostoha bánásmód következtében. Nálunk különben működik egy ugynevezett szuper minőségellenőrző szolgálat a Kereskedelmi Minisztérium részéről. Miután mi átvettük az órákat és szállításra készítettük elő, a kereskedelem szakemberei is jóvá hagyják azokat. Ha esetleg hibás szerkezetű találnak, úgy visszautasítják az egészt sorozatot. Mi ilyen esetekben kötelesek vagyunk ismét átneézni az órákat és kijavítani az észlelt hibákat.

— Sűrűn fordultak elő ilyen esetek?

— Nem, mivel a mi szolgálatunk is igényesebbé vált az órák átvételkor. A szolgálat tagjai magasabb fokú szakmai kiképzésben részesültek. Munkánkat segíti az is, hogy a kaliberek, sablonok és mérőműszerek skáláját a beruházási alapról felújítottuk. Ezáltal sokkal kompetensebb módon végeztük feladatunkat. Most, nemrég például egy 30-szoros nagyítással dolgozó mikroszkópot szereltünk fel, ami által lényegesen jobban meg tudjuk határozni az illető alkatrészek pontosságát. A mikroszkóp a mikronok pontosságával működik, és jelzi az esetleges eltéréseket. Itt az ellenőrző szolgálatnál van még egy másik elektromos mikroszkóp is, mellyel még 50-szoros nagyítást is végezhetünk.

— Milyen segítséget kapnak a mesterek és gépbeállítók részéről?

— A legtöbb mester és gépbeállító megértette a jó minőségért folytatott akció fontosságát és lép-

ten-nyomon segítenek bennünk munkánkban. Sok mester szívügyének tekinti a részlegben megmunkált alkatrészek minőségét. Ezek közé sorolhatom Zalai Zoltánt és Hermann Ottót. Mindketten az automata esztorgáriszegen dolgoznak. Az ő részlegükről csak elvétve kerülhet ki gyengébb minőségű alkatrész. De vannak olyanok is, akik kevésbé figyelnek fel az ilyen jelenségekre. Ekkor azonban a zsebük bájja azt. A selejtes alkatrészek esetében ugyanis nemcsak a munkást bírságoljuk meg (akinek meg kell fizetnie az illető selejtes alkatrész előállítás költségét), hanem a mestert is a gépbeállítót is. Rendszerint a prémium bizonyos arányú csökkentésével vagy teljes eltiltásával szigorítunk.

— Vannak-e olyan alkatrészek, melyeket külön-külön darabonként kell átvenni?

— Vannak. Ilyenek például az ellensúlykerékek és más kulcsmechanizmusok. De az alkatrészek zömét nem tudjuk mind-mind külön ellenőrizni, mivel oly nagy számban készülnek. Naponta 1200 féle alkatrészt állítunk elő, melyeknek munkafázisai meghaladják az 1 320 000-et. Mindezt 22 ellenőrről nem tudjuk átfogni. Ezért egyre sűrűbben periódikus ellenőrzéseket végzünk, s ha hibás alkatrészeket találunk egy-egy sorozatban, úgy azt teljes egészében visszautasítjuk.

— Jelentkeznek-e még selejtes alkatrészek a termelésben?

— Nagy arányban csökkent a selejtes alkatrészek száma. Az elmúlt hét hónapban 0,42 százalékot tett ki a selejt vállalatunkban. Oly csekélyesség ez, hogy szinte szóra sem érdemes. Mi azonban továbbra is kitartóan küzdünk azért, hogy még e csekélyesség se jelentkezzen a jövőben.

Lejegyezte: TOTH SANDOR

Termelése: évi 220.000 tonna vasérc

Nemrég megkezdődött a vasérc-kitermelés a gyalári keleti bányászterületen, amely évi 220 000 tonna ércet szolgáltat. Az új bánya tárnait, aknáit és fejteit rakodógépekkel, fejteit berendezésekkel, áramellátó állomásokkal stb. látták el.

A bányából kitermelt egész ércmennyiséget a teleki ércelőkészítő üzembe szállítják az idén üzembe helyezett alaguton keresztül. Az ércet itt mintegy 51 százalékos fémtartalmú vaskonzentrátummal dolgozzák fel és továbbítják a vajdahyánydi kohászati kombinátba.

Az utolsó ellenőrzés, mielőtt becsomagolnák az órákat.

Új módszer az építkezésben

A tordai üveggyár új csarnokait az országban először kipróbált modern módszer alapján építik. Ez a módszer abban áll, hogy az összeillesztett falmezőknél nincs szükség vakolásra vagy más külső munkára. A költséges és hosszantartó vakolás rendszerint sok időt vesz igénybe és késlelteti az új épületek átadását.

A Tordán alkalmazott különleges betont eredeti recept alapján készítik, amelyet az építkezési technológiát kidolgozó kollektíva állított össze. Most azt a lehetőséget tanulmányozzák, hogy az új építkezési

módszert a kolozsvári györgyfalvi negyedben épülő tömbházaknál is alkalmazzák.

(Agerpres)

Mi van a karosszérieriában?

— Uresen?... Mi van a kocsin?...

Hová viszed?... Kérdések, amelyek mindannyiszor elhangzanak, ahányszor egy-egy gépkocsi kigördül a pécskai Avintul mezőgazdasági termelőszövetkezet központjának udvaráról... S az adatok egy nagy füzetbe kerülnek.

— Mire jó ez? — kérdeztük az adatokat nagy lelkiismeretesen jegyzetelő bácsitól.

— Hát... hogy tudja a vezetőség, melyik gépkocsi hol található és mit szállított — mondotta.

A lovaskocsi — az évszázadok szállítóeszköze — ma már egyre inkább háttérbe szorult a helyét a gyorsabb, nagyobb teherbírású gépkocsik veszik át. Ez megköveteli a korszerű és az egyre növekvő mezőgazdasági termelés. Ma már például a vágóhidakra kerülő állatokkal nem hajtják kilométereket, hanem tehergépkocsira parkolják. A szövetkezet tagjaira sem zötyögött magát ki a határba és vissza. A gépkocsi néhány perc alatt „kiszalad” velük.

Szövetkezetünknek kilenc tehergépkocsija van, amelyet a hat mezei brigád között osztottunk fel, aszerint, hogyan tudják azokat használni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a brigádokosok kényük-kedvük szerint rendelkeznek a járművekkel. Hogy mikor, hová, melyik gépkocsi megy, azt brigádevülésen határozzuk meg — mondotta Gáspár Lajos, a szövetkezet mérnöke.

Az Avintul mezőgazdasági ter-

Nicolae Ceausescu elvtárs, az RKP KB főtitkára fogadta Amintore Fanfanit, az Olasz Köztársaság külügyminiszterét

Nicolae Ceausescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára csütörtök délelőtt Eforie Nordon fogadta Amintore Fanfanit, az Olasz Köztársaság külügyminiszterét.

A fogadáson jelen volt Corneliu Mănescu külügyminiszter, Vasile Sandru helyettes külügyminiszter, Cornel Burtică, Románia Szocialista Köztársaság olaszországi nagykövete.

Hasonlóképpen részt vettek: Nicolo Moscato, Olaszország bukaresti nagykövete, Roberto Gaja, a politikai ügyek vezérigazgatója, Luigi Valdettaro della Rocchetta, a kulturális kapcsolatok helyettes vezérigazgatója.

A megbeszélésen érintették a Románia és Olaszország közötti kétoldalú kapcsolatokat több kérdésről, s pozitívan értékelték a gazdasági, politikai, kulturális és műszaki-tudományos kapcsolatok jelenlegi

állását; a felek megelégedésüket fejezték ki azok fölött az akciók fölött, amelyeket mindkét állam folytat a gazdasági együttműködésért, a Románia és Olaszország között fennálló sokoldalú kapcsolatok szüntelen fejlesztéséért mindkét ország és nép előnyére, az európai és a világéle érdekében.

Megvitaták a jelenlegi nemzetközi helyzet több kérdéséről is, főként az európai biztonsággal kapcsolatos problémákat, s úgy értékelték, hogy a Románia és Olaszország közötti jó viszony hozzájárul az európai földrész és az egész világ népei közötti sokoldalú együttműködésnek kedvező légkör megteremtéséhez, a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításához.

A szíves légkörben lefolyt megbeszélés után Nicolae Ceausescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára ebédre hívta meg a vendé-

Az olasz külügyminiszter látogatása a tengerparton

Csütörtök reggel Amintore Fanfani, Olaszország külügyminisztere, aki hivatalos látogatást tesz országunkban, különrepülőgéppel Konstancára utazott. Erkezték a repülőtéren az olasz vendéget Petre Nicolae, Konstancia város néptanácsa végrehajtó bizottságának elnöke és a helyi állami szervek más képviselői fogadták.

Az olasz külügyminiszter és a kíséretében lévő hivatalos személyek ezután látogatást tettek Konstancia város néptanácsánál. A vendégekkel röviden ismertették Konstancia város történetét, a régi Tomis város területén feltárt római kori maradványok történelmi jelentőségét, valamint Konstancia város lakosainak jelenlegi eredményeit és terveit.

Az olasz vendégek nagy érdeklődéssel tekintették meg a Régészeti Múzeumot és a római mozaik-épületet. Az olasz külügyminiszter beírta nevét a Régészeti Múzeum emlékkönyvébe, s megköszönte Vasile Caranache professzornak, a múzeum igazgatójának a felvilágosításokat. A vendég gratulált a múzeum kutató kollektívájának ahhoz, hogy oly szenvedéllyel és gondolat örzi és hasznosítja a múlt maradványait, amelyek valóságos művészeti kincsek, s a hazafias nevelés iskoláját jelentik a mai és jövő nemzedékek számára.

Konstanciai tartózkodása idején Amintore Fanfani táviratot küldött Sulmona olasz város — Ovidius szülőhelye — polgármesterének, javasolva, hogy a város költőisége látogasson el Konstancára, ahol az

ismert ókori költő utolsó napjait élte.

Ugyanaznap az olasz vendégek ellátogattak Mamaia-ra.

A tengerparti látogatás folyamán az olasz külügyminiszter kíséretében volt Cornel Burtică, Románia olaszországi nagykövete, Petre Nicolae, Konstancia város néptanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, valamint Nicolo Moscato, Olaszország bukaresti nagykövete.

Az olasz vendégek este visszatértek a fővárosba.

Az öreganyó és a kislány

...Meg sem irom az egészet, hiszen nem nagy ügy, ha nem találkozik régi ismerőssel, aki örökös elégedetlenségben a mai gyermekekkel. Hogy nem eléggé tiszteltudóak, nem figyelmesek a felnőttek s főleg az idősebbekkel szemben...

...Utcakereszteződéshez értem. Előtte haladt egy lassú, óvatosszerű, nagyon idős anyóka, mellette, karját fogva, virgancs lépteit az öreg nénihez igazítva, napbaráti, rövidnadrágos fiú, olyan 12 év körüli. „Nagymama és unoka. Bevásárolni mennek talán?” — futottát gondolataimban egy pillanatra. Közben, a járdától fél méternyire el is hagytam őket. S akkor meghallottam a néni hangját: — Köszönöm, fiaskám!

Hazánkba látogat az iráni külügyminiszter

A román kormány meghívására Ardeshir Zahedi iráni külügyminiszter augusztus 14 és 20 között hivatalos látogatást tesz Románia Szocialista Köztársaságban.

Teba gyári levelezőink és olvasóink figyelmébe

A Román Sajtó Napja alkalmából a Flacăra Roşie és a Vörös Lobogó lapok szerkesztősége megbeszélést tart a gyár klubjának kistermében, ma délután fél 4 órakor. Minden érdeklődőt szívesen látunk.

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ?

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, augusztus 11-én általában meleg idő. Éjszaka és a reggeli órákban derült égből, délután felhőképződés, amikor záporos, zivatar lehetséges. Mérsékelt délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A legmagasabb nappali hőmérséklet 28–34, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 14 és 20 fok között változik.

Várható időjárás augusztus 12-én és 13-án: Továbbra is meleg idő. Változó mennyiségű felhőzet, helyi eső lehetséges. A hőmérséklet lassan csökken.

Hátraktartam a fejem. A fiu éppen elengedte a néni karját és sietőre fogta lépteit. Eszérevette, hogy rajta a szemem és szinte reszelkedve fordult el.

... Szerettem volna, ha ismerősöm is tanúja a fenti jelenetnek... Mert a néni mellett felnőttek is elhaladtak, míg ő tétozva, se-gélykérő tekintettel álldogált a járdá szélén és nem mert a forgalmas utstre lépni. Fel sem figyeltek rá, sietésükben. És akkor jött ez a 12 éves fiú, szó nélkül karong-fogta és átvette. Lám, ilyenek is a mai gyerekek...

(balai)

Beteljesülés

Uralak az utcán köszönt. Hirtelenében nem tudnám megmondani, ki volt. Persze az is lehet, hogy nem nekem szólt az üdvözlés. Újasszeintek. Az előttem haladó magas alak, a széles váll, sötét, hullámos haj ismerősnek tűnik.

Ah, most már tudom! A vagongyári színjátszócsoporthoz Eugen Kitiño alakítást nyújtott a NEUTLEN CSILLAG; az EMBEREK, AKIK HALLGATNAK; a MAGAUISLETOB ELEGTELEN és még ki tudná kamariában megmondani, hány szindarabban. Eugen, enye mi is a vezetéknéve? Megvan: Bordonan Eugen.

A kicsit megkészt „jónapoti” visszafordult. Mosolyog.

— Vakáción? — kérdelem. Tudom, hogy éveket ezelőtt sikeresen felvételizett a bukaresti szimfonikus zeneiskolára. Rendező akart lenni.

— Igen is, meg nem is.

— ??

— Elvégeztem a 4. évet. A most következő már gyakorlati munkát jelent. Itt praktizálók az aradi színházban.

— Nahát, ez aztán a meglepetés!

Most már teli szájjal nevet. Talán azért, mert egykor titkon dédelgetett vágya fog beteljesülni, vagy, mert a váratlan hírrel elképesztette régi ismerőseit.

— Mit rendez?

— Molnár Ferencről Olympiát.

Nagyon jó darab.

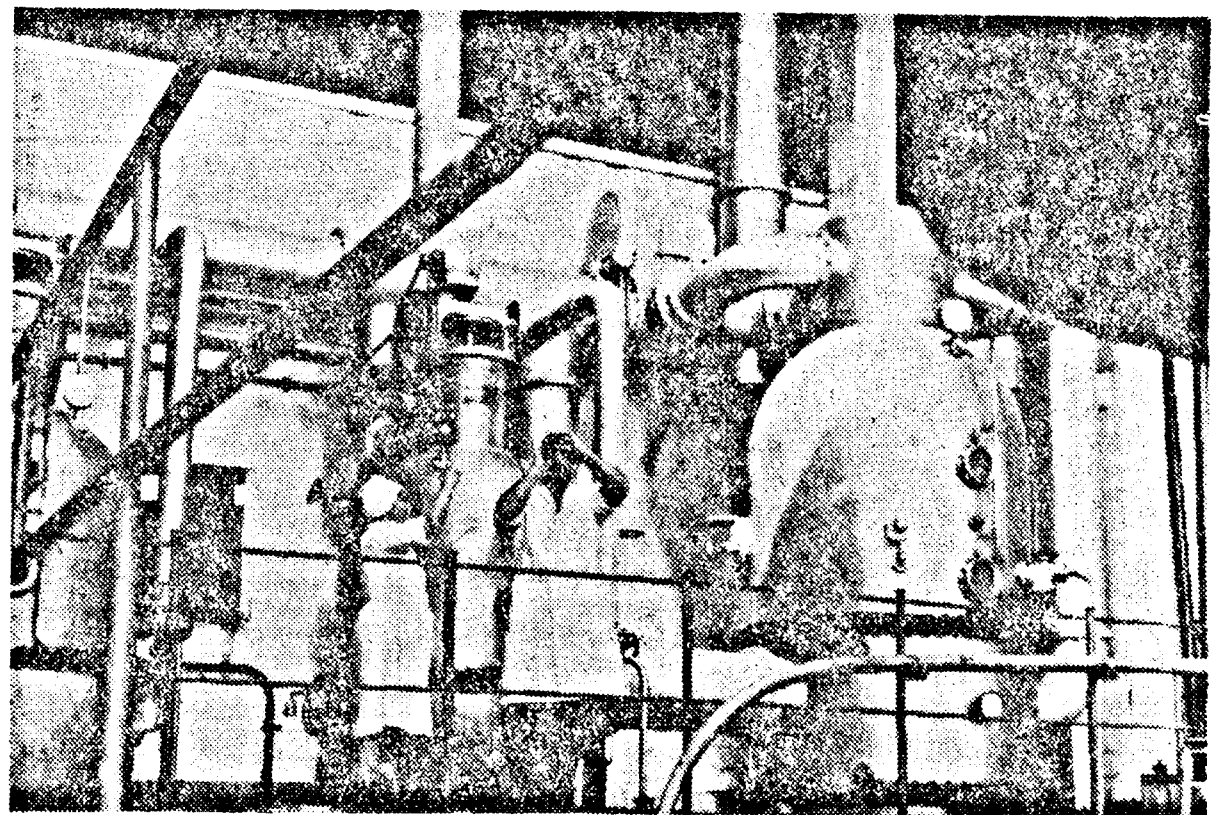
— És mikor lép „szolgálatba”?

— Holnap. Már holnap délelőtt megkezdjük a munkát.

— Mária vége a pihenőszabadságnak?

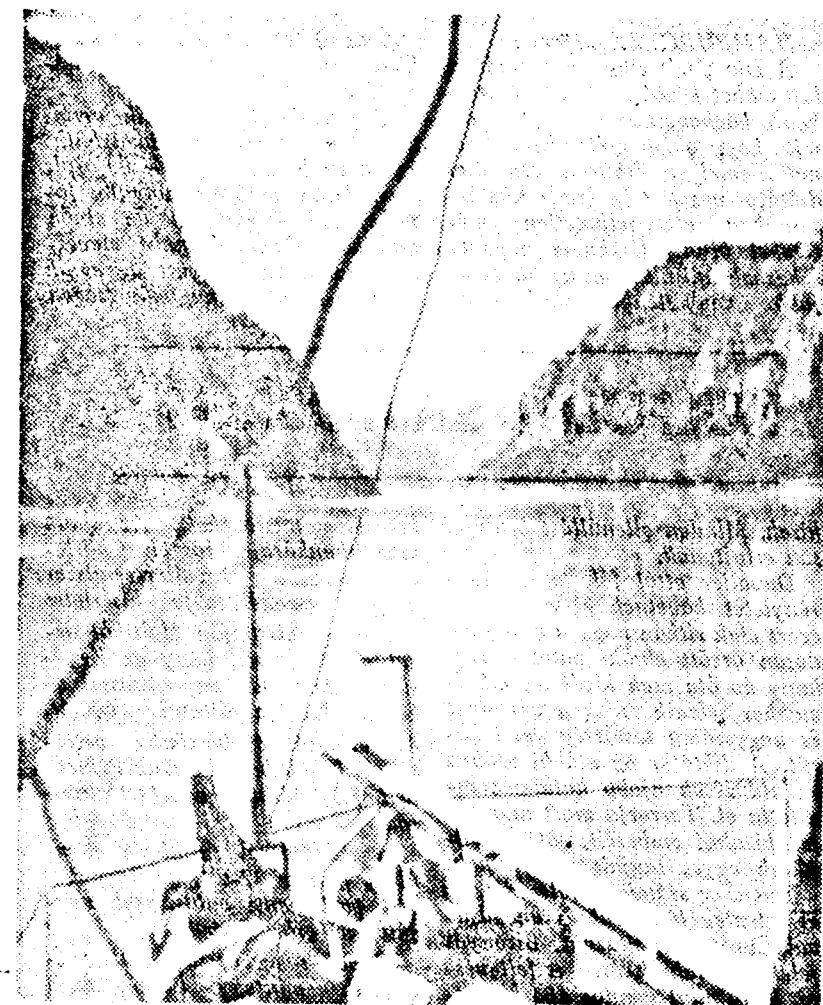
— Igen. Készülünk az új kapunyitásra...

LENGYEL HELEN

A Refocrea konzervgyárban javában tart a paradicsompaszta gyártása. Képünk a nagy teljesítőképességű munkacsarnokban készült, a gyártási folyamat jelentős mozzanatait örökíti meg.

Mintha Onnan erről-arról

Sétahajóval a Kazán-szorosban.

A Kriván tartományi Erkört-velyes közelében i. e. III. századbeli kelta sírhelyet tárták fel. Szakemberek véleménye szerint az erkörtvelyesi nekropolisz egyike a legérdekesebb tanúságoknak arról, hogy a dák őslakosság körében Nyugat-Európából jött kultúrák éltek. A feltárt anyag a Kriván tartományi múzeum birtokába került.

Andrej Szaharov szovjet akadémikus azt a hipotézist állította fel, hogy az általunk ma ismert világegyetem megjelenése előtt egy antiuniverzum létezett, amely a mi világegyetemünk tükrképéhez hasonlítható. A hipotézis szerint az antiuniverzumban az embereknek — ha ugyan léteztek — a jobboldalon volt a szívük, a baloldalon a májuk stb. Szaharov akadémikus hipotézisét a magfizikai kutatások támasztják alá. A fizikusok körében jelenleg elismerik, hogy a világegyetem hozzávetőleg tíz milliárd évvel ezelőtt keletkezett egy végtelenül sűrű és több milliárd fok hőmérsékletű anyagból.

Szaharov hipotézise szerint az antiuniverzum fokozatosan állt össze egy rendkívül sűrű anyagból, s ebből keletkezett utóbb a mi világegyetemünk. Szaharov a következőképpen magyarázza a világegyetem keletkezését: a rendkívül magas hőfokú és sűrű-

Anti-univerzum

ségű anyagban az összes elemi részecskék egyenlő arányban voltak jelen. Később megindult az a folyamat, amelynek során az anyag túlsúlyba került az antianyaggal szemben. Így alakult ki fokozatosan a világegyetem mai formájában.

A szovjet akadémikusnak a részecskék és az antirészecskék kialakulásával kapcsolatos következtetései azokon a kísérleteken alapulnak, amelyeket 1964-ben végeztek az USA-ban részecskegyorsítókkal. A kísérletekből kitudott, hogy a részecskék és az antirészecskék nem fordulnak elő egyenlő sűrűségben a semleges alanyanyagban. Szaharov ebből arra következtet, hogy világegyetemünk keletkezése idején több proton és neutron alakult ki, mint antiproton és antineutron.

Szaharov akadémikus elméletéből több logikus következtetés vonható le. Az egyik az, hogy az általunk ismert világegyetem keretében nem létezhetnek antiuniverzumok, antigalaxisok vagy antianyagból álló más óriási kozmikus testek.

Tíz méterre a víz alatt

Két plovdivi kutató „víz alatti házával” 10 méter mélyre ereszkedett le a Varna sósóban. A Hebrosz-67 nevű „ház” három helyiségből áll. Ezek: egy lakosztály, egy laboratórium és egy raktár. A két kutató hét napon át öt-öt órát dolgozik a víz alatti laboratóriumban, a többi időt a száraz földön szándékszik tölteni mindenkiféle távol, a legnagyobb csendben.

A kísérlet célja adatokat gyűjteni az ember víz alatti munkaképességéről és életéről.

Különleges méretek

Moszkvában a Béke köruton különleges cipő és ruházati üzlet működik a rendkívül magas és terjedelmes emberek számára, akik a rendező üzletekben nem kapnak méreteiknek megfelelő holmit. Az üzlet állandó vevői közé tartozik Ianis Krumin a 2 méter 18 centi magas lett kosárlabdázó, valamint Jurij Vlasov 130 kilós és Leonid Zsobotinszkij 150 kilós súlyemelő.

A divatházi szakembereken kívül a modellek elkészítésén és a méretek kidolgozásánál antropológusok is részt vesznek. Az árukat szállító szabókat és cipészeket nehéz feladatok elé állítják a vevők. Így például 35 centiméter hosszú cipőket, 64 centis fejbőségű kalapokat kell készíteniük, nem is szólva arról, hogy a zakkok télikabátjának a megfelelően normális méretű férfiak számára.

Turisták öröme

Utazó hotel

Stuttgartban (NSZK) találták fel a turisták örömeire a világ első „rothel” — a kerekében futó hotel.

A „rothel” valójában egy hatalmas, e-meletes autóbusz. Nap közben a turisták kényelmesen utazhatnak a „földszinti” helyiségekben, ahol ha a ki-

látás, a táj nem érdeklő őket, tévé műsort nézhetnek vagy a bárban szórakozhatnak, amelyet a járműben elhelyezett konyha minden jóval ellát. Ejszaka pedig felmehetnek az „emelekre” a kényelmes ágyakkal berendezett hálószobákba. Lefekvése előtt zuhanyoz-

hatnak, mert az építők zuhanyozókkal is ellátták az öleletes utazó alkalmatosságot.

A 26 utas befogadására alkalmas „rothel” már meg is tartotta első útját. Az év végéig az öleletes konstruktorok elkészítenek az utazó hotel második példányával is.

Félgyőzelem a „Venus-műveletben”

Amint már közöltük, a Miloi-öbölben nemrégiben újabb buvárművelet kezdődött a Miloi Venus, az egyik leghíresebb antik szobor karjainak felkutatására. Feltehetően, hogy a szobor karjait a Venusz Párisba szállító hajó tengerészeti kirobbantás után a Miloi-öbölben a tengerbe dobta. A kutatói a Miloi-öbölben egy város, amely becsülések szerint az i. e. 3000—1200-as évek minoszi korszakából származik. A város harmadik méterre van az öböl homokja alatt a régi klímakörnyezetben, ahol a szobor annak idején behajózott. Az expedíció igazgatója, Fenton Mc Hugh, aki egyébként filmet is készített „A Miloi Venus” címmel, kijelentette, hogy a buvárok megjelölték egy rakpart falát, amely körülbelül 15 méterre van a szobor állítólagos hajó kapitánya által megjelölt helytől. Jim Thorne, a buvárcsapat vezetője a következőképpen írja le a kutató műveletét: „Miután körülfutottuk a falakat, felfedeztünk egy ajtót, amelyen át egy valószínű, épségben maradt város közepébe jutottunk. Számos festményt, sőt feldúlt házat láttunk. Ezek egyike feltehetően pékség volt. Erre a sok kemencéről következtettünk. Felfedeztünk egy templomot is, amely feliratok voltak. Sok víz alatti lényképvétel készítettünk. Ezek egyike egy kitűnő állapotban lévő korszak ábrázol.”

A beszámoló végénél megemlíti, hogy a fenti adatokat a görög régészeti szolgálatok rendelkezésére bocsátják, s a kutatást folytatják.

A helyzet magaslata.
(KELEN FERENC felvétele).

A CIRKUSZ PORONDIÁN

Orvostudományi újdonságok

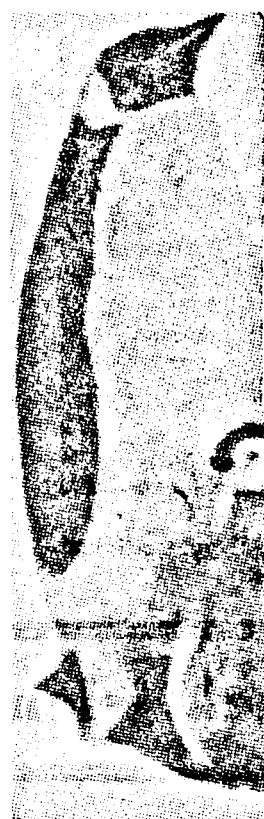
Sz. Mardahajvili tibliszi orvos berendezést szerkesztett, amely kimutatja a beteg sejtek felépítését, rákos sejteket vizsgálja módszerrel nem igényel költséges reagenseket, érzéketlen megfigyelésre a beteg sejtek morfológus szerkezetét és meggyorsítja a diagnózist. Az új készülék 20 perc alatt végzi el az elemzést, amely eddig 18 órát tartott. A két és fél évvel ezelőtt kikísérletezett berendezésről a szakemberek elismerően nyilatkoznak.

Defares holland orvosprofesszor megállapította, hogy a fogamzásgátló pirulák hosszúságú használatát menopauzát okoz és gyorsítja az öregedési folyamatot. A professzor véleménye szerint a legnagyobb figyelemmel kell tanulmányozni, hogy valamennyi hosszú ideig használt szer nem vezet-e szöveti elváltozásokhoz, főleg az ér- és csontrendszerben.

Defares professzor hozzáfűzte, hogy a pirula biológiai hatása zavarokat idéz elő a fertőzések elleni természetes védelmi rendszerben és megfosztja a női nemiességétől.

A British Medical Journal angol orvosi szaklap egy új antibiotikumról, a Rubidomycinről számol be. Az új antibiotikum használata — mutat rá a cikk — az élet néhány hónapos meghosszabbítását eredményezte súlyos fehérvérűség esetében. A szaklap szerint a Rubidomycin az első gyógyhatású antibiotikum az emberi leukémia esetében.

Pingvin-óvoda

az Antarktiszon

Az Antarktisz partján élő pingvinekről kiderítették a természetudósok, hogy szigorú családi közösségekbe szerveződnek és így küzdik le az örök jég birodalmának természetét megpróbáltatásait. Amikor közeledik a rövid délsarki nyár, hozzálátanak tojásaik kiköltéséhez. Ilyenkor sűrűn egymáshoz préselődnek, egymást melegítik és ellenállnak a tomboló hóiharoknak is. A him és a nőstény közös erővel költ ki egy-egy tojást a következő módon: felváltva melegen tartja a tojást, lábujjakkal a hasukhoz szorítja. Miután kikelt a pingvin-fiók, ugyanígy tartják melegen, míg csak ki nem nő a tollazata.

Mihelyt a fiók megerősödik és járni tud, „óvodába” kerül. Ez nem túlzás, a pingvincsaládok szabályos óvodákat létesítenek. Hat-nyolc fiókot egy-egy öreg örzetere bízna, a szülők pedig táplálékért utra indulnak és sokszor „napokig” elmaradnak. Az „óvónén” nagyon szigorúan ügyel a rábízott apróságokra, nem enged, hogy elcsatangoljanak, a víz közelébe kerüljenek vagy egymással verekedjenek. Almukat is éberen őrzi, mindaddig, amíg hazatérnek a szülők. Ezek aztán a szájkukából, félig megrágott halakkal táplálják fiókaikat, de gondoskodnak az „óvónén” eledeléről is. Amíg tart a szákmány, otthon maradnak, majd ismét óvodába adják fiókaikat és újabb halászatra indulnak.

A kérdést több vonatkozásban szeretném felvetni.

1. Nem pszicho-pata komplexum. Nem képelem magamat kakasnak. A szemétdomb egyetlen nőnek, aki délelőtt belekukorolja a nagyvilágba: reszketen az, aki az én szemétdombomon mer kapargálni!

2. Bár — mondják — vannak, akik, úgy ugrynálnak azon a bizonyos hulladék-hupacón, mint ha ők lennének az a nagy hadvezér és császár, a hogyishívják Napoleon. (Ha valakinek jól megy sora, azt sem tudja, kihez hasonlítva önmagát.) Gögyökben meg sem köszönik a borra való, pedig — sok kicsi hal sokra megy — belőle már a Renault 10-est is összehozták. A kicsi hal néha bárdolva nő, s nehogy megbántuk a kicsi és nagy „halászok” érzékenységét, nevezetesen tisztelődjának vagy honoráriumnak. Nos, akárhogy nevezük is: akár Aragózi-tartályt, akár az eltört lábszárcsont összeigazításáért vagy egy pár cipőért fizetik a felárat — borra való az. Kereszteljük bár tisztelődjának vagy honoráriumnak, nem változtat a lényegen.

3. S a lényegből kiindulva leszögezem: nem vagyok hajlandó tisztelni a szemétdombot. Ennek egyik rothadt része, hogy AZ AUTONAL KEZDŐDIK AZ EMBER. Differenciálódása, hogy nem is akármilyen autónál. Itt van mindjárt a Trabant. Hallotta a legújabb Trabant viccet? Ugyan kérem, a kicsi a Fiat-tal, Renault-val kezdődik. Persze a Wartburg is megjárja.

Kakas a szemétdombon

4. Ne legyünk érzékenyek! Izléstelen a kutyus, macsó és baba a szemétdombon! Ahol a kakas, az a szemétdombon! Ugyan kérem, csak ennyi legyen a ríktől kicélt! Különben is: mi közöm hozzá? Sose nyílgeltem az autóbánuló bohócokat és állatokat. Mindenki azt tesz az ablakába, amit akar. Ugy közeledik, ahogy tud.

5. En gyalog szoktam. S nagyritkán villamoson vagy autóbusszon.

6. A minap például Mikuláshoz kellett mennem. Felültem a 8-as buszra. Ebben az autóbusszonban a szemétdombot éreztem. Nem filozófiai értelemben. Konkrétan. Az érzékszerveim gyakorolt direkt hatásával. Színtompai voltak: a bűz és a legyek. A bűz facsarta az orrokat. A legyek borpálinkák a gyermekek szájába. Megcsipkék a nők lábcsáráit. Ráültek a melegtől szunyókáló jámbor pápaszemek bánsik bibircsók orrára. Egy szóval teljesítették hivatásukat: szemtelenkedtek.

7. Amikor azonban rádőbentem arra, hogy a lábam közül indulnak borpálinkák, megreménytem. Lehetséges ez? Honnan szedtem fel a legyeket. En lennék a legítámaszpontjuk?

Már-már a kétségbeesés határán, a csapkodó, hadonászó és felforgó utasok szemrehányásától remegve, kutyulni kezdtem a legyek... legítámaszpontját. A pad alól, amelyen ültem, hamarosan egy homokosládát húztam elő, melyen nagy fehér 192-es számot láttam. Ennek a ládának az alján valóban homok volt. A tetején viszont sok-napos rothadó szemet. Innen indult ki hullámokban a bűz és a legyek portyázó repülője.

8. Olók, sőt ülök tehát a szemétdombon. De nem, nem mint kakasok. Jámbor utasai az aradi Közúti autóbusszainak. A türelt, az érzékszerveket legyőzni tudó Nirvanát még nem sajátítottuk el. Szervetünk a melegtől, bűztől és legyektől. Reménykedünk: nem azért hasad a hajnal, mert kukorékol a kakas, hanem azért kukorékol, mert pirkádné kezd. Amikor az éj békésen eltelik, a felkelni készülő Nap, az autóbusszok megindulnak. Biztos, hogy kitáraznak őket. Ugy látszik azonban, hogy nem mindegyik. Azt, amelyiken mi utazunk abban a kánikulában, például nem.

9. Mi lenne, ha heritenénk egy szép hangú KOKAST a 192-es és a többi szemétdombra? Talán minden hajnalban eltrombitálna, hogy „seperjen mindenki a házátán”. Vagy: „ne csak a jegyeket ellenőrizd, a legyeket is”. Sőt, a borra való eredetét is. Mi „utasok” ezt hálisan honorálnánk. Ezért bátorodom: rikkantani. Hátha!

MOZER ISTVAN

Megsárgult lapok

rie. Variations Chromatiques és Rome című alkotásai. Dvorak, Gluck, Haydn, Liszt, Massenet, Mozart, Meyerbeer, Metelli, Mascagni, Puccini, Rossini, Rameau, Schumann, Smetana, Schubert, Strauss és más neves zeneszerzők számos művének partitúrája. A zeneszerzők, a zenetudósok, a folskolai tanárok és diákok, a zenekritikusok gazdag lemezgyűjteménye. Bach oratóriumai, Bizet Pat-

ADINA CONSTANTINESCU, az Agerpres szerkesztője

Fakuló régi fotográfiák

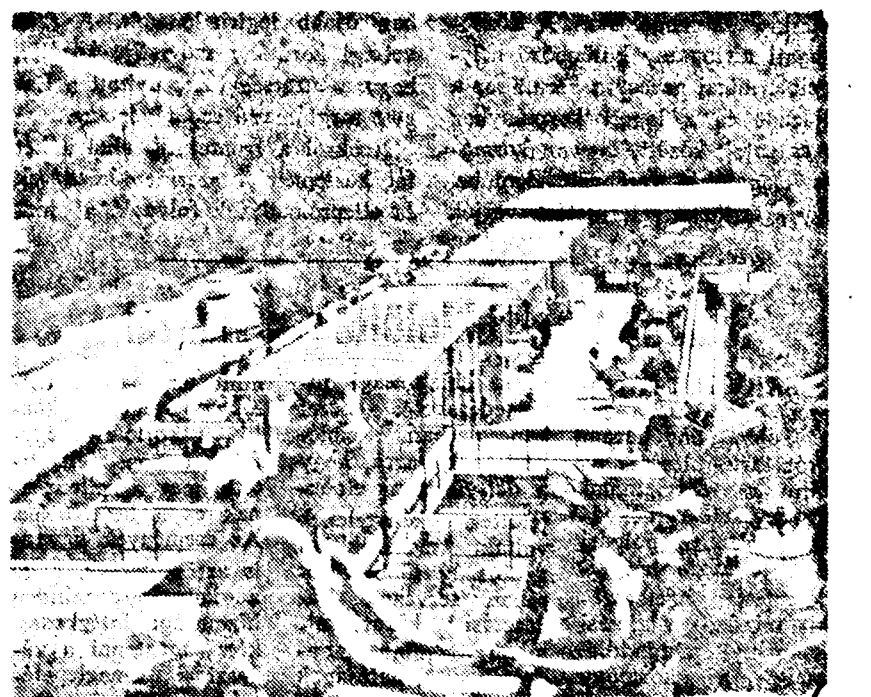
Idős ember szólított meg a napokban. „Olvastam, amit a multkor Matyiról írt” — mondja. Es dudolja, hogy énekelte a komikus: „En kis Fricke”... Majd szomorúan mondja, hogy mindig meghatódik, ha a manzard előtt megy el, ahol Matyi pisztolygyőlyővel lett pontfő hányatott clete végre.

A nagy bohém néha ilveneket tett. Erősen, kapatosan, becsengetett minden házba és megkérdezte: „Itt lakik Nyilassi Matyas színművész?” Egyszer kapu alatt, ott állt valaki, aki ismerte Matyit. Es mikor ott is csengetett és érdeklődött, azt mondta, „de hisz ön az!” Matyi azt felelte: „Igen, azt tudom, de hol lakom?”

Sokan emlékeznek még a régi Arad egyik nevezetességére, a „Virslis Tóni”-ra.

Jókora ember volt. pirosposztag arcú és hengeralku bádogtartállyal. Forró virslit árult. Enekes monddával hirdette az árúját:

„Megjött már a Tóni Lehet hozzá SZONI. Virslit melegt, Tormát eleget, Tessék parancsolni!” Mindenütt megjelent, ahol remélte, hogy elfogy a portéka. Egyszer a színházban is felléptettek. Valami „helvi jelenet”-et adtak — és egyszer csak belépett „a Tóni”, de nem valamelyik színész, hanem az igazi. Neki volt a legnagyobb sikere! (f. d.)

A kolozsvári kedvenc kirándulóhelye a Bükk-erdő. Nemrég korszerűen felszerelt camping-táborhellyel és vendéglővel bővítették a felkajli turistaközpont vonzerejét

